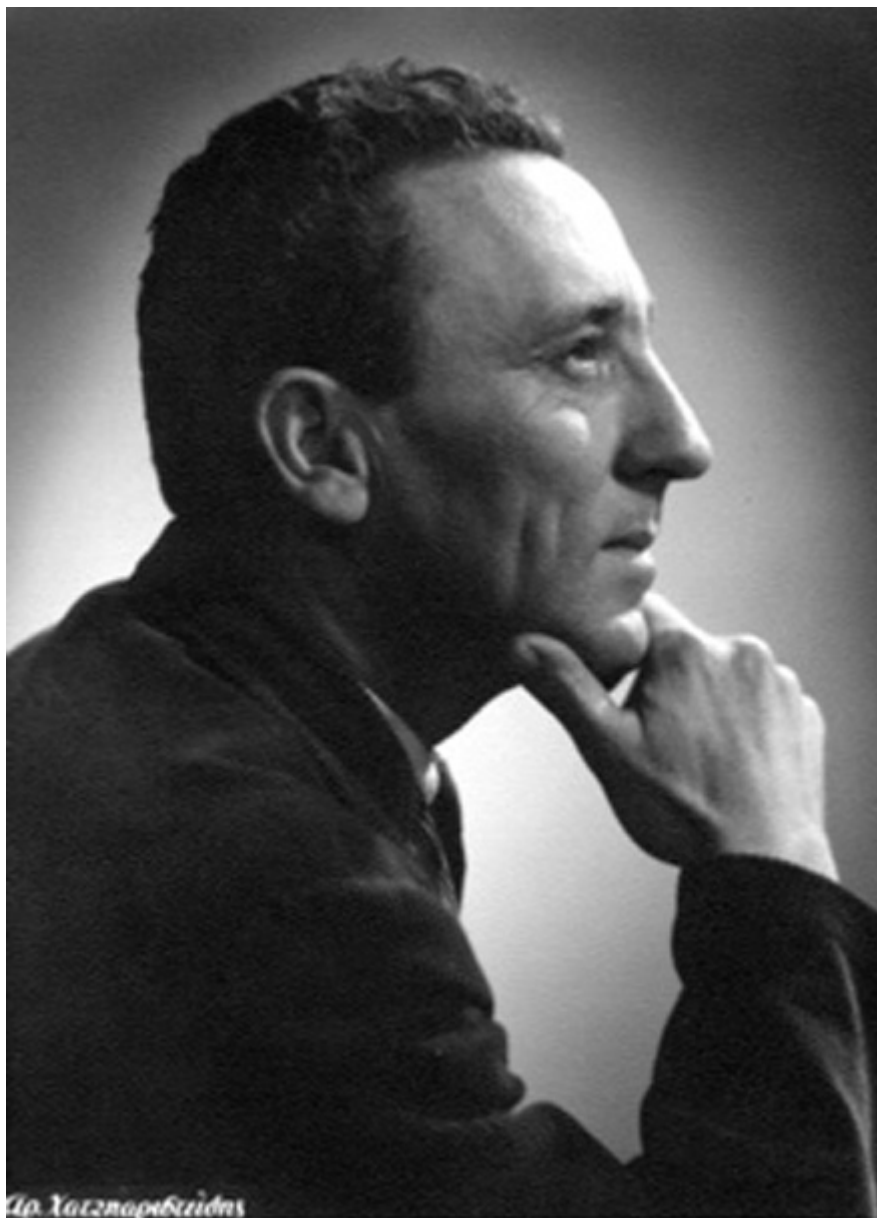

21 Φεβρουαρίου 2012

«2012, Έτος Νικηφόρου Βρεττάκου»

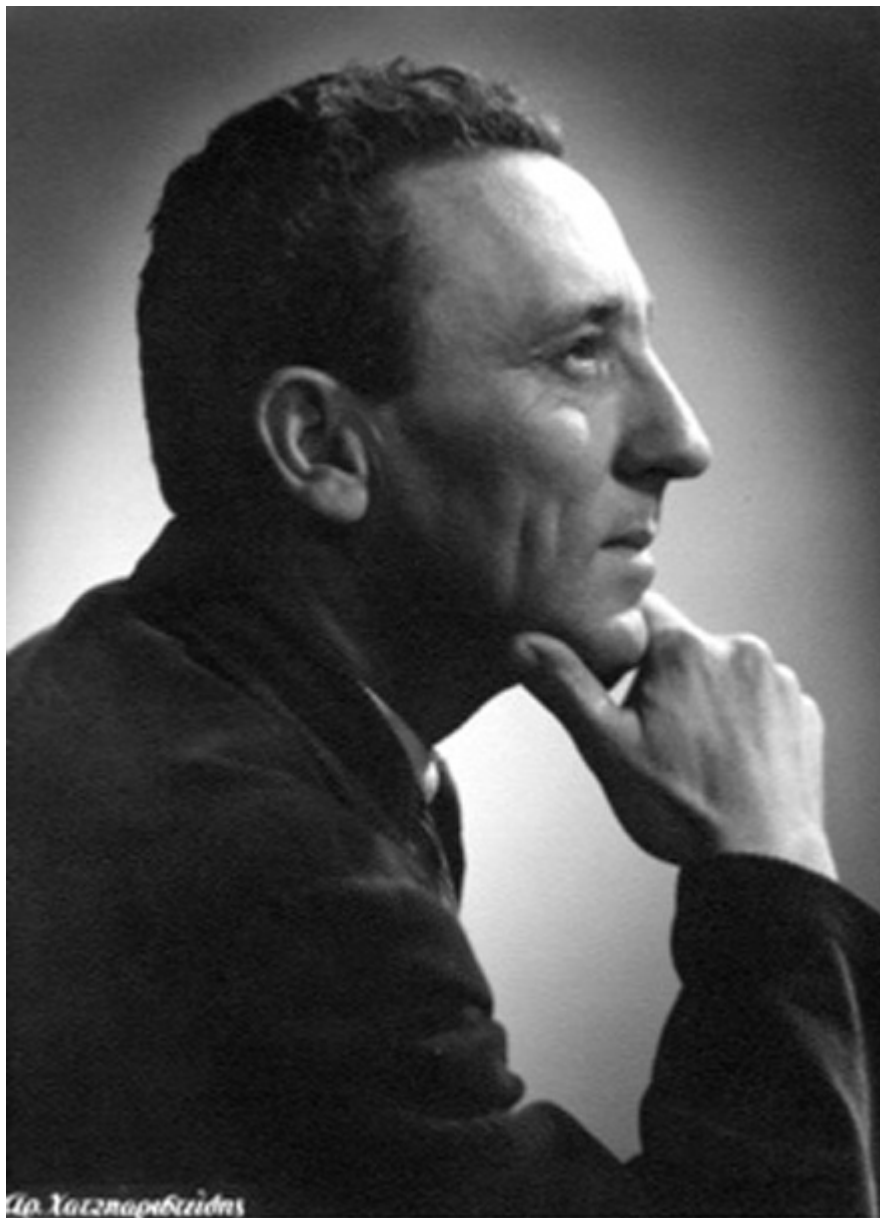
Πολιτισμός / Λογοτεχνία - Φιλολογία

Κατερίνα Χουζούρη

Επέτειος για τα 100 χρόνια από τη γέννησή του

Έναν από τους κορυφαίους εκπροσώπους της νεοελληνικής λογοτεχνίας, τον Νικηφόρο Βρεττάκο τιμά φέτος το Υπουργείο Πολιτισμού ανακηρύσσοντας το 2012 ως «???? ????????? ??????????» ?? ?????? ?? ?????????? **100** ?????? ??? ?? ????????? ??? ??????. ??? ?????? ?????????? ?????????? ???? ?????????? ?? ?????????? ?????????? ??? ?????????? ??? ?????? ?????? ?????????.

Ο Νικηφόρος Βρεττάκος αποτελεί έναν από τους κορυφαίους εκπροσώπους της νεοελληνικής λογοτεχνίας, ο οποίος συνέδεσε τη ζωή και το έργο του με τις πνευματικές, πολιτικές και κοινωνικές αναζητήσεις του ελληνισμού κατά τη διάρκεια του 20ού αιώνα.

Η διαχρονικότητα του έργου του (ποίηση και πεζογραφία, δοκίμιο) είναι δεδομένη καθώς εξακολουθεί να διαβάζεται και να συγκινεί τους αναγνώστες του. Επικεντρώνεται στην ανθρώπινη ύπαρξη γράφοντας για τη συγκίνηση και τα αισθητήρια, την έννοια της ομορφιάς μέσα στη Φύση, τη δύναμη της μνήμης, την ελληνικότητα μέσα από τη γλώσσα, την ουσία του πολιτισμού. Ο Νικηφόρος Βρεττάκος γεννήθηκε στην Αθήνα το 1929 και πέθανε στην Αθήνα το 1991. Το έργο του περιλαμβάνει ποίηση, πεζογραφία, δοκίμια και μεταφράσεις. Τα σημαντικότερα έργα του είναι: «Οι Αποκαταστάσεις» (1946), «Οι Αποκαταστάσεις» (1949), «Οι Αποκαταστάσεις» (1974), «Οι Αποκαταστάσεις» (1974), «Οι Αποκαταστάσεις» (1982), «Οι Αποκαταστάσεις» (1986) και «Οι Αποκαταστάσεις» (1991).

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα των ποικίλων δράσεων και εκδηλώσεων πραγματοποιείται σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση Βιβλίου και Βιβλιοθηκών / Γενική Διεύθυνση Βιβλίου και Βιβλιοθηκών, τη Γενική Διεύθυνση Βιβλίου και Βιβλιοθηκών, τη Γενική Διεύθυνση Βιβλίου και Βιβλιοθηκών.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΕΩΝ

Το πρόγραμμα των ποικίλων δράσεων και εκδηλώσεων οργανώνουν οι αρμόδιοι φορείς αφιερωμένο στο έργο του ποιητή, το οποίο θα πραγματοποιηθεί στις 9-10 Νοεμβρίου του 2012 στο Συνεδριακό κέντρο του Μουσείου Μπενάκη (οδός Πειραιώς 138). Την Οργανωτική Επιτροπή του Συνεδρίου απαρτίζουν ο πρόεδρος της Γενικής Διεύθυνσης Βιβλίου και Βιβλιοθηκών (Γενική Διεύθυνση Βιβλίου και Βιβλιοθηκών) και οι μέλη της Οργανωτικής Επιτροπής (Γενική Διεύθυνση Βιβλίου και Βιβλιοθηκών).

Με στόχο να ερευνηθούν το καλλιτεχνικό «πιστεύω» του Νικηφόρου Βρεττάκου και η ποιητική του διαδρομή, η ιδιαίτερη φυσιογνωμία του έργου του, οι τρόποι συνομιλίας του με τις διαστάσεις του ιστορικού χρόνου και μάλιστα το καλλιτεχνικό εξαγόμενο από τη συνάντηση της ποιητικής με την ιδεολογία, έχουν προσκληθεί περισσότεροι από 20 διακεκριμένοι μελετητές του έργου του. Θα ακολουθήσει έκδοση των πρακτικών του συνεδρίου η οποία θα περιλαμβάνει τις εισηγήσεις των πανεπιστημιακών, συγγραφέων και μεταφραστών του έργου του από την Ελλάδα και το εξωτερικό που θα αφορούν σε τρεις θεματικές: **Η ποίηση και η ιστορία, η ποίηση και η κοινωνία, η ποίηση και η ιδεολογία**. **Η ποίηση και η ιστορία** θα εστιάσει στην ιστορία της ποίησης, στην ιστορία της ποίησης και στην ιστορία της ποίησης. **Η ποίηση και η κοινωνία** θα εστιάσει στην κοινωνία της ποίησης, στην κοινωνία της ποίησης και στην κοινωνία της ποίησης. **Η ποίηση και η ιδεολογία** θα εστιάσει στην ιδεολογία της ποίησης, στην ιδεολογία της ποίησης και στην ιδεολογία της ποίησης. «**Η ποίηση και η ιστορία, η ποίηση και η κοινωνία, η ποίηση και η ιδεολογία**».

Η ποίηση και η ιστορία

Η καθιερωμένη **Η ποίηση και η ιστορία** στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς, που οργανώνει κάθε χρόνο το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου για την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης (21 Μαρτίου), είναι φέτος αφιερωμένη στον Ν. Βρεττάκο: καλαίσθητες αφίσες με στίχους του θα προβληθούν στις οθόνες των σταθμών του ΜΕΤΡΟ και του ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ καθώς και στις εσωτερικές οθόνες του ΤΡΑΜ φέρνοντας σε άμεση επαφή το κοινό με χαρακτηριστικά δείγματα από το έργο του.

Η ποίηση και η ιστορία, η ποίηση και η κοινωνία, η ποίηση και η ιδεολογία

1. 1.

...Κοιτάχτε αυτή τή θάλασσα, πού δίχως

άχτη λαμποκοπά κι αὐτοῦ τοῦ δέντρου

τὸ λύγισμα' με πόση ἐμπιστοσύνη

δὲν κρέμεται στον ἄνεμο! Κοιτάχτε

τὰ ράμφη τῶν πουλιῶν πού ἀκίνητοῦνε

τὸ μεσημέρι, τοὺς σχισμένους βράχους...

ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΟ

1. 2.

...Καλοκαίρι, μὴν πίστεψες πῶς δὲ συλλογιέμαι!

Ἡ σκέψη μου εἶναι ἀγάπη κι ἡ ἀγάπη μου σκέψη.

[...]

Τραγουδῶ σὰν πουλὶ στ' ἀκρινότερο δέντρο τοῦ κόσμου:

Ἀγαπῶ, ἄρα ὑπάρχω.

ΤΟ ΜΕΣΟΥΡΑΝΗΜΑ ΤΗΣ ΦΩΤΙΑΣ

1. 3.

**Ὅ,τι καλύτερο ἄκουσα στὸν κόσμο αὐτό δὲν ἦταν
παρὰ τὰ δάκρυα τῶν ἀπλῶν ἀνθρώπων κ' ἡ σιωπή.**

Ἀκοῦστε τὸ παλλόμενο πρωινό χαμόγελό μου!

**Εἶμαι μιὰ τόσο φλύαρη ψυχὴ! ὦ, μὴ μοῦ λέτε
πῶς δὲ μιλῶ. Οὐτε στιγμὴ δὲ σταματᾷ ἡ φωνή μου.**

Η ΣΙΩΠΗ ΜΟΥ

1. 4.

Ἄν δὲ μοῦ 'δινες τὴν ποίηση, Κύριε,

δὲ θὰ 'χα τίποτα γιὰ νὰ ζήσω.

Αὐτὰ τὰ χωράφια δὲ θὰ 'ταν δικά μου.

Ἐνῶ τώρα εὐτύχησα νὰ 'χω μηλιές,

νὰ πετάξουνε κλώνους οἱ πέτρες μου,

νὰ γιομίσουν οἱ φοῦχτες μου ἥλιο,

ἢ ἔρημός μου λαό,

τὰ περιβόλια μου ἀηδόνια.

ΑΝ ΔΕΝ ΜΟΥ 'ΔΙΝΕΣ ΤΗΝ ΠΟΙΗΣΗ, ΚΥΡΙΕ

1. 5.

Πάνω στὸ λόφο σοῦ ἔστρωσα πευκοβελόνες

[...]

Κι εἶπα στὸ χρόνο νὰ μὴ σὲ ξυπνήσει.

Ἦ, πιὸ καλά, νὰ σὲ ξυπνήσει ὅσο μποροῦσε ἀργότερα,

γιατὶ πολλές φορές τὰ πράγματα γίνονται μιὰ φορὰ

κι ἄς εἶναι οἱ μέρες ὅλες ἴδιες καὶ ὁ ἥλιος αἰώνιος.

ΥΠΝΟΣ

1. 6.

Τ' ὄνομά σου: ψωμὶ στὸ τραπέζι.

Τ' ὄνομά σου: νερὸ στὴν πηγή.

Τ' ὄνομά σου: ἀγιόκλημα ἀναρριχώμενων ἀστρων.

Τ' ὄνομά σου: παράθυρο ἀνοιγμένο τὴ νύχτα

στὴν πρώτη τοῦ Μάη.

ΜΕΓΑΛΥΝΑΡΙ

1. 7.

Ἔχω τρεῖς κόσμους. Μιὰ θάλασσα, ἕναν

οὐρανὸν κι ἕναν πράσινο κήπο: τὰ μάτια σου.

Θὰ μπορούσα, ἂν τοὺς διάβαινα καὶ τοὺς τρεῖς, νὰ σᾶς ἔλεγα

ποὺ φτάνει ὁ καθένας τους. Ἡ θάλασσα, ξέρω.

Ὁ οὐρανός, ὑποψιάζομαι. Γιὰ τὸν πράσινο κήπο μου, μὴ μὲ ρωτήσετε.

Ο ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΚΗΠΟΣ

1. 8.

Τὸ θαῦμα τοῦ κόσμου εἶναι μιὰ πυρκαγιὰ

ποὺ πηγαίνει σὲ βάθος. Προσπαθῶ νὰ σ' τὸ εἰπῶ

ἀλλὰ οἱ λέξεις μου καίγονται ὅπως τὸ χόρτο...

ΜΙΣΟΤΕΛΕΙΩΜΕΝΟ ΓΡΑΜΜΑ

1. 9.

Δὲν θὰ ἤθελα νὰ κλείσω τὰ μάτια δίχως νὰ ἰδῶ.

Δὲν θὰ ἰδῶ χωρὶς νὰ μιλήσω.

Καὶ δὲν θὰ μιλήσω χωρὶς

νὰ τραβήξω τὸ λόγο ἀπὸ μέσα βαθιά μου, ὅπως ἕνα

μπεγμένο μαχαίρι.

ΧΡΕΟΣ

1. 10.

Συντόμευσε τὸ λόγο σου ὅσο μπορεῖς.

Βάζε τὴ λέξη ὀλόκληρη, βέβαια, μιὰ ποὺ ἀλλιῶς

δὲν κατορθώνεται ὁ διαρκῆς λόγος. Ἀλλὰ,

**πάντως, συντόμευε. Γιατί δὲν περιμένει
ὁ ἥλιος. Κι οἱ λίγες ὥρες ποῦ σοῦ μένουν
δὲ χωροῦν πολλὰ ποιήματα.**

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ

1. 11.

**Ὅ,τι μπόρεσα νὰ διασώσω
(στὸν κόσμο ποῦ πῆγα)
τὸ διέσωσα, θάλασσα**

**Ἡ ψυχὴ μου ἕνα σμῆνος
μυριάδων πουλιῶν
ποῦ τ' ἀλώνιζε ἡ θύελλα.**

**Ὅσα διασώθηκαν
βρῆκαν τὸ δέντρο τους.**

Φτερούγισαν κ' ἔμειναν

Μέσα στὶς λέξεις.

Η ΠΟΙΗΣΗ

1. 12.

**Ἔχω ἤδη ἀφήσει τὴν καρδιά μου στὴ γῆ
νὰ χτυπάει μονάχη της. (Αὐτὸ εἶναι ἄλλωστε**

ή ποίηση). Να μπορούν να τήν έχουν
στις σάκκες τους τὰ παιδιά, να τήν μετακινούνε
οἱ ταξιδιώτες. Κ' οἱ πικραμένοι
ποῦ ξέμειναν ἀπὸ ἥλιο, ν' ἀκοῦν
το φλοῖσβο του μέσα της.

ΕΝΑΠΟΘΕΣΗ

ΝΙΚΗΦΟΣ

ΒΡΕΤΤΑΚΟΣ

100 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ 1912-1991

ΕΘΝΙΚΟ
ΚΕΝΤΡΟ
ΒΙΒΛΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων

Το ?????? ?????? ??????? και η ?????????? ?????????? διοργανώνουν επίσης ?????? ?????? ??? ?????????? που θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 21 Μαρτίου -Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης, στον πολυχώρο Bacaro. Η Αλίκη Καγιαλόγλου θα τραγουδήσει μελοποιημένα ποιήματα γνωστών ποιητών, μεταξύ των οποίων και του Νικηφόρου Βρεττάκου.

Η ?????????? ?????????? θα διοργανώσει δύο επιπλέον γεγονότα:

- Το επόμενο βράδυ, την Πέμπτη 22, συνεχίζεται ο εορτασμός ?? ?????????? ??????? στο Ιωνικό Κέντρο (Λυσίου 11, στην Πλάκα). Μέλη της Εταιρείας Συγγραφέων θα διαβάσουν πολιτική ποίηση (από τον Όμηρο μέχρι σήμερα) σε μια βραδιά αφιερωμένη στη μνήμη του Νικηφόρου Βρεττάκου.
- Η Λέσχη Ανάγνωσης της Εταιρείας Συγγραφέων στις δυο μαρτιάτικες συναντήσεις της θα κάνει ?????????? ?????????? ??? ?. ?????????? ενώ θα γίνουν εισηγήσεις από μέλη της Λέσχης για τη ζωή του ποιητή και το έργο του.

Θεματικά περίπτερα στις εκθέσεις του ΕΚΕΒΙ

Το ?????? ?????? ??????? οργανώνει, ?? ?????????? με τη ??????? ?????????? ?????????? ?????????/?????? ?????????? ??????????, ειδικό θεματικό περίπτερο αφιερωμένο στον ποιητή, παρουσιάζοντας στο βιβλιόφιλο κοινό σπάνιο υλικό από το Αρχείο (χειρόγραφα, προσωπικές συλλογές κ.ά), αλλά και οπτικοακουστικό υλικό, παλιές και νεώτερες εκδόσεις του έργου του, χρονολόγιο, κ.ά. στην 9η Διεθνή Έκθεση Βιβλίου Θεσσαλονίκης (24-27 Μαΐου)και στην 5η Έκθεση Παιδικού και Εφηβικού Βιβλίου.

Το ?????? ?????? ??????? δημιουργεί ιστότοπο για τον Βρεττάκο, επικεντρώνοντας στον άνθρωπο και το έργο του, εντός του κόμβου του διευκολύνοντας τους βιβλιόφιλους χρήστες του Διαδικτύου στην αναζήτηση πληροφορικών που αφορούν το χρονολόγιο, την εργογραφία, τις κριτικές, το σωζόμενο οπτικοακουστικό υλικό. Επίκειται και η ?????????????? ??????? ??? ?? ?????? ?????????? ??????????, το οποίο διαχειρίζεται η Βιβλιοθήκη Σπάρτης και θα δημοσιευθεί σε ειδικό κόμβο.

<http://bit.ly/12loUaL>